

УДК 619:636:616:612.018.001.2

Лікування вправних пупкових гриж у лошат

Савельченко К.В., Лободенко О.В., Масліков С.М.

Maslikovs.62@ukr.net

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет, Україна

Вступ. Пупкові грижі є дуже розповсюдженою патологією серед різних видів тварин і виникає найчастіше у молодняка. У сучасних вітчизняних літературних джерелах питання лікування великих тварин за пупкових гриж розглядається рідко, а пошук інформації стосовно особливостей лікування гриж у лошат викликає значні труднощі.

В умовах виробництва лікарі найчастіше користуються кривавими способами лікування гриж, які потребують певного досвіду, матеріального оснащення, багато часу і нерідко супроводжуються важкими ускладненнями. Альтернативою кривавим способам є безкровні, що полягають у накладанні на грижовий отвір різних варіантів швів.

Ми поставили за мету розробити і провести апробацію принципово нового безкровного методу закриття грижового отвору за вправних пупкових гриж у лошат.

Матеріал і методи. Досліди проводились в умовах Державного підприємства “Дібрівський кінний завод № 62”, Приватного підприємства “Кінний завод “Міленіум”, Приватного підприємства “Центр конярства “Універсал” на 16 лошатах віком 6–22 місяців, хворих на вправні пупкові грижі. Метод розроблявся з метою уникнення прямого контакту з органами черевної порожнини, порушення цілісності шкірного покриву та зведення до мінімуму матеріальних витрат та часу виконання маніпуляції.

Проведення операції відбувалося під легкою седациєю (3 мг/кг аміназину внутрішньовенно). Місцеве знеболювання не застосовували. Тварин фіксували у спинному положенні.

Операційне поле піддавали хірургічній обробці за М. Піроговим. Для проведення операції використовували щипці та гумові кільця для еластрації баранів (рис. 1).

Рис. 1. Інструменти: щипці та гумові кільця для еластрації баранів.

Після повалу і фіксації тварин грижовий вміст мануально вправляли до черевної порожнини, а шкіру грижового мішка захоплювали пальцями за верхівку і максимально відтягували від грижового отвору. Зафіксувавши гумове кільце на щипцях, накладали його на зморшку шкіри грижового мішка якомога ближче до черевної стінки (грижового отвору). Таким чином почергово накладали від п'яти до десяти кілець. У результаті утворювався своєрідний стовпчик зі зморшки шкіри та гумових кілець (рис. 2).

За усіма тваринами вели спостереження до одужання, контролюючи їх загальний стан та характер локальних змін.

Рис. 2. Гумові кільця накладені на грижовий мішок.

Результати досліджень. В результаті проведених досліджень з'ясували, що діаметр пупкового отвору у лошат складав 3–8 см. За зібраним анамнезом визначили, що 100% виявлених випадків були вродженими та проявлялися в перші два тижні життя тварин.

Проведення операції не викликало сильного стресу та не провокувало пручання тварин і травмування. Час проведення операції з урахуванням седації та фіксації однієї тварини складав в середньому 15–20 хвилин. Треба зазначити, що за даної методики лікування відсутня необхідність утримання тварин в стаціонарних умовах та обмежень в годівлі, моціоні.

Через 18 годин в усіх тварин навколо зафіксованого кільцями грижового мішка спостерігали розвиток валикоподібного гарячого і пружного набряку, площа та висота якого прогресували впродовж п'яти діб, збільшуючись в середньому на 0,5–1 см за добу. На п'яту добу спостережень запальний валик цілком закривав площу грижового отвору, а в подальшому поступово зменшувався. У жодної з тварин не спостерігали ознак виразного занепокоєння чи пригнічення. В середньому на восьму добу спостережень зморшки шкіри з кільцями некротизувалися та відторгалися з утворенням в центрі ран шкіри діаметром 1–2 см. Рани щоденно піддавали обробці чемі-спреєм упродовж 4-х діб. На п'яту добу констатували клінічне одужання тварин, що характеризувалося не тільки задовільним їх станом, а й повним загоєнням шкірних ран. Необхідно зазначити, що у 12 лошат під час подальшого спостереження упродовж 9 місяців не реєстрували випадків рецидивів, проте у 4 лошат через 3 тижні грижі рецидивували.

Аналізуючи отримані результати, треба зауважити, що усі випадки рецидивів відбулися у лошат віком 18–22 місяці. До того ж у цих тварин діаметр грижового отвору перевищував 6 см, у результаті він витягувався вздовж сагітальної лінії черева, але не закривався до кінця. На нашу думку, такі результати були отримані через невідповідність площі запального процесу і діаметру грижового отвору.

Висновки:

1. Розроблений і апробований новий безкровний спосіб лікування вправних пупкових гриж у лошат є малотравматичним і легким у використанні.
2. Метод є ефективним за лікування вправних пупкових гриж у лошат за діаметру грижового отвору до 6 см та віку тварин до 18 місяців.
3. Спосіб пропонується для використання в польових умовах без дотримання суворих вимог щодо утримання оперованих тварин.